

Programmabegroting 2025-2028

1 Voorwoord

Hierbij bieden wij u de meerjarenbegroting 2025 – 2028 aan. Oegstgeest is een fijne gemeente om in te wonen en te werken en dat willen wij graag zo houden. Dat gaat niet vanzelf. Deze begroting laat zien wat we gaan doen en wat dat kost. Conform het verzoek van de gemeenteraad bieden wij u voor 2025 een sluitende begroting aan. Hierin zijn onze ambities en plannen uitgewerkt.

Door eerdere bezuinigingen, ombuigingen en lastenverhogingen hebben we grip op onze financiën. We kunnen in 2025, zonder grote nieuwe financiële offers te vragen, verder met het onderhoud aan bruggen, wegen en gemeentelijke gebouwen. Ook is er aandacht voor de sociale cohesie in onze gemeente en kunnen we onze dienstverlening op peil houden.

Helaas is een ‘winstwaarschuwing’ op z’n plaats. Na 2026 zien de gemeentefinanciën er heel anders uit. We verwachten een algehele korting op het Gemeentefonds. Daarnaast wil het Rijk het fonds anders verdelen en gemeenten met minder complexe problemen, zoals Oegstgeest, een lagere uitkering geven na 2026. Dat kan, afhankelijk van de definitieve herverdeling, betekenen dat we per inwoner bijna 5 procent minder uit het Gemeentefonds ontvangen. Ook de stijgende kosten van materialen, personeel en diensten blijven op de gemeentefinanciën drukken.

Onderhoud

Dat we werken aan Oegstgeest en achterstallig onderhoud aan bruggen, wegen en gebouwen wegwerken, is op verschillende plekken in het dorp duidelijk zichtbaar. Zoals in de wijk Oudenhof waar de rioleringen worden vervangen en een aantal vergroeningsprojecten wordt uitgevoerd. Komend jaar wordt ook begonnen met de herinrichting van de Rijnsburgerweg en Rijnzichtweg. Het onderhoud aan de bruggen blijft een speerpunt. Hoewel sommige projecten slechts langzaam vorderen, zetten we achter de schermen goede stappen.

In 2025 starten we met de nieuwe centrumvisie die gaat over het gebied rond het winkelcentrum de Lange Voort. Ook wordt er een aanloop genomen naar de vernieuwing van het zwembad. Een onderzoek moet de mogelijkheden en bijbehorende kosten in kaart brengen. Externe partijen worden hier nadrukkelijk bij betrokken als dit de kosten voor de gemeente omlaag kan brengen.

Verkeer en mobiliteit

Het verkeer is de afgelopen jaren fors veranderd. Corona heeft voor een verdere stijging van het autobezit gezorgd en er is bijvoorbeeld sprake van een fikse toename van elektrische (bak-)fietsen. Om Oegstgeest bereikbaar en verkeersveilig te houden stellen we in 2025 een nieuw programma samen met een visie en maatregelen. Vanzelfsprekend doen we dit samen met diverse betrokken partijen.

Klimaatadaptatie

Het onderhoud van de openbare ruimte gaat gepaard met het beter weerbaar maken van de omgeving tegen extremer weer, zodat Oegstgeest beter is voorbereid op klimaatveranderingen. In Oudenhof zien we daar de eerste resultaten van met halfopen parkeerplaatsen waarin regenwater kan weglopen, vergroeningsprojecten, natuurvriendelijke oevers, andere boomsoorten en een goed waterafvoersysteem.

We ondersteunen inwoners bij verduurzaming. Zo konden en kunnen zij subsidie krijgen voor dakvergroening. Naast energiecoaches starten er tuincoaches die inwoners helpen met het vergroenen van hun tuin.

Sociaal domein

In 2025 gaan we aan de slag met een geactualiseerd beleidsplan voor het sociaal domein. Hierin leggen we keuzes voor aan de raad, waarbij ook de eerder aangekondigde bezuinigingen vanaf 2026 (bijv. op het terrein van jeugdpreventie en onderwijs) aan bod komen. De eerder genoemde ‘winstwaarschuwing’ brengt met zich mee dat we vanaf 2026 integrale keuzes in het sociaal domein moeten maken om onze sociale voorzieningen in het dorp op langere termijn betaalbaar te houden. We staan hier niet alleen in. Dit is een landelijk trend waar een oplossing voor moet komen.

De jeugdzorg kampt met gelijksoortige problemen. Steeds meer kinderen en jongeren hebben hulp nodig waardoor de rekening voor de gemeente fors oploopt. In regioverband wordt komend jaar onderzocht welke fundamentele keuzes gemaakt moeten worden om de jeugdzorgkosten onder controle te krijgen en tegelijkertijd kwetsbare jeugdigen de zorg te blijven bieden die zij nodig hebben.

Samenwerking

Oegstgeest ligt op een regionaal kruispunt. De verdere ontwikkeling van het Bio Science Park heeft gevolgen voor werken, wonen, groen en verkeer in ons dorp. Daarom werken we nauw samen met de Leidse regio en aangesloten gemeenten als Katwijk en Noordwijk. Op economisch gebied wordt het komende jaar het nieuwe organisatieplan voor Economie071 uitgewerkt. In Holland Rijnlandverband zijn we actief in de Regionale InvesteringsAgenda (RIA) voor de onderwerpen die ons het meest raken. Dat zijn de zogenaamde Corridorstudie N206/A44, het groenblauwe raamwerk (voor een sterke groen- en waterstructuur), de ontwikkeling van de kennis- en innovatie-as van Noordwijk naar Leiden en het Warmtynet dat bedoeld is om in de toekomst onze woningen te verwarmen.

Een groot deel van onze kosten zit in gemeenschappelijke regelingen. Denk hier bijvoorbeeld aan brandweer en politie, de inning van lokale belastingen, gezondheidszorg en milieuzorg. Met deze organisaties zijn wij in voortdurend gesprek over kostenbeheersing.

Huisvesting

Ook in Oegstgeest is er meer vraag dan aanbod van woonruimte. Oegstgeest voldeed lange tijd aan de norm voor de opvang van statushouders, maar inmiddels hebben we een achterstand. Dit komt mede door het beperkte aanbod van sociale huurwoningen en de grote vraag naar passende woningen voor eenpersoonshuishoudens. Oegstgeest heeft niet veel van dit type woningen. De woningen die volgend jaar in Nieuw-Rhijngest opgeleverd worden, bieden maar ten dele soelaas. We kijken daarom ook naar andere, flexibele oplossingen voor spoedzoekers waaronder ook onze jongeren vallen. Momenteel onderzoeken we mogelijke locaties voor zogeheten flex-woonplekken die naar verwachting komend jaar of in 2026 ter beschikking komen.

Jeugdoverlast

Overlast van de jeugd was afgelopen jaar een belangrijk aandachtspunt en met vier middelbare scholen in onze gemeente blijft dat onze aandacht houden. Binnen de bestaande budgetten worden de toezichhouders en jongerenwerkers meer ingezet op probleemplekken. We werken nauwer samen met onze partners zoals politie, Jongerenwerk, het Zorg- en Veiligheidshuis, scholen, Jeugdteam Leidse Regio en regiogemeenten om te voorkomen dat eventueel hinderlijk gedrag zich ontwikkelt tot overlastgevend gedrag.

Financiën

Voor 2025 is de begroting sluitend en blijven we investeren in de voorzieningen die nodig zijn om fijn te kunnen wonen in ons dorp. We hebben de verhoging van de gemeentelijke lasten zoveel mogelijk beperkt. Op de OZB wordt alleen inflatiecorrectie toegepast. De rioolheffing en de afvalstoffenheffing stijgen iets door investeringen vanwege klimaataanpassingen en het circulair maken van de afvalstromen.

De financiële positie van de gemeente is nog structureel op orde en zelfs iets beter dan we een jaar geleden verwachtten. Maar zoals al eerder gesteld, het beeld na 2026 is zorgelijk door de algemene kostenstijgingen, het grotere beroep op de ouderen- en jeugdhulp, de investeringen in het zwembad en de voorgestelde korting op en herverdeling van het Gemeentefonds. Grip houden op de financiën vraagt de komende jaren goede voorbereiding en scherpe en realistische keuzes. Niet alleen voor onze dienstverlening en de eigen organisatie, maar ook voor de samenwerking met directe partners en gemeenschappelijke regelingen.

De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) adviseert gemeenten transparant te zijn in hun tekorten zodat duidelijk is waar de pijn zit. Wij willen daar gehoor aan geven. De oplopende kosten spelen alle gemeenten parten en de voorgenomen herverdeling van het Gemeentefonds treft meer dan 100 gemeenten. We vinden dat het Rijk over de brug moet komen. De afgelopen jaren hebben wij de pijn eerlijk verdeeld over de gemeentelijke organisatie, de gesubsidieerde instanties en de inwoners. We zijn van mening dat de rek daaruit is.

de secretaris,
J. Versluis

de burgemeester,
E.R. Jaensch